

เทศน์เช้า วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เรื่องของศาสนานะ เรื่องของศาสนาเป็นเรื่องของความรู้สึกของใจ ร่างกายกินอาหารเป็นคำ ข้าว หัวใจกินศีลกินธรรม แล้วศีลธรรมคืออะไร? ศีลธรรมมันเป็นตัวหนังสือนะ ถ้าเราไม่ปฏิบัติขึ้นมา ศีลธรรมไม่รู้ว่าจะมาจากที่ไหน ศีลธรรมเห็นใหม่ ศีลธรรมของเด็กๆ ก็ศีลธรรมนี้ ทำบุญกุศลนี้เป็นศีลธรรม เวลาคิดถึงพระคือทำบุญกุศลไป ตักบาตร ไปทำบุญ นั่นก็นึกว่าสิ่งนี้เป็นบุญกุศล สิ่งนี้เป็นอามิสนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน บอกพระอานนท์ไว้ “อานนท์ บอกให้เขาปฏิบัติบูชาเถิด อย่างบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยอามิสเลย” สิ่งนี้เป็นอามิสหมดเลย สิ่งที่เป็นอามิสก็ได้ผลตอบขึ้นมาเป็นอามิสทาน แต่ถ้าปฏิบัติบูชามันเข้าถึงหัวใจ เวลาใจมันปฏิบัติบูชาเนี่ย เอาจนะตนเองสำคัญที่สุด เวลาเราทุกข์ใครเป็นคนทุกข์? ใจเราเป็นคนทุกข์นะ ร่างกายไม่ทุกข์หรอก

เมื่อวานเราพูดกับเขาเห็นใหม่ เอาซากศพของผู้หญิงผู้ชายมานอนก่ายกัน มันก็ไม่มีความรู้สึกนะ ซากศพไม่มีความรู้สึกหรอก มันมีความรู้สึกเพราะหัวใจเราต่างหากละ ถ้าหัวใจนี้เวลากามมันเกิดที่ไหน มันไม่ได้เกิดที่ร่างกายหรอก มันเกิดที่ใจ ถ้าใจไม่ต้องการนะ ใจที่ถ้าไม่ถูกสเปคของตัวเอง มันไม่ต้องการหรอก มันมาแล้วมันขะเขย่งด้วย แต่ถ้ามันถูกสเปคนะ ไม่ต้องขะเขย่ง มันวิ่งไปหาเขาเลย หัวใจวิ่งไปหาเขาตรงไหน นึกใจ ความนึกไปหาเขาก่อน เราปรารถนาเรานึกไปก่อนเลย นึกไปก่อนแล้วมันก็ดึงร่างกายเราไป เห็นใหม่

เวลาเกิดเป็นมนุษย์นี่ ศรัทธาความเชื่อสำคัญที่สุด ศรัทธาความเชื่อนี้เป็นหัวใจจักร แต่ความเชื่อนั้นต้องมีปัญญาด้วย ถ้าความเชื่อไม่มีปัญญาเราก็เชื่อตามเขาไป พระในปัจจุบันนี้แทบจะไม่ใช่พระแล้วนะ พระในปัจจุบันนี้ห่มผ้าเหลือง แต่ประพฤติปฏิบัติเหมือนเจ้า เข้าทรงเข้าเจ้าเข้าผีไปกันเป็นสภาวะแบบนั้น อันนั้นมันขาดจากไตรสรณคมน์ ไตรสรณคมน์ถึงพระพุทธ พระธรรม

พระสงฆ์ พระธรรม ธรรมะคือธรรมชาติ เขาว่าอย่างนั้นนะ ว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ เราบอกทุกข์ก็เป็นธรรมชาติ การเกิดและการตายก็เป็นธรรมชาติ ถ้าเป็นอย่างนั้น เราก็ได้บรรลุธรรมกันหมดแล้ว

ไม่ใช่หรอก ธรรมะเหนือธรรมชาตินะ ธรรมชาติเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง เห็นไหม ธรรมชาติของเรา ในสังคมเราในปัจจุบัน เราเป็นธรรมชาติอันหนึ่ง เพราะเราเกิดในสังคมนั้น ในความจริง ธรรมชาติคือความแปรปรวน เราไปรู้สังขจะความจริงอันนั้น รู้สังขจะความจริงอันนั้นแล้ว ถ้าไปกอดยึดสังขจะความจริงอันนั้น ก็เหมือนปัจจุบันนี้ เราประกอบสัมมาอาชีวะ แล้วเรามีหลักมีเกณฑ์ของเรา เรามีทรัพย์สมบัติของเรา เห็นไหม เราว่าเป็นของเราไหม ถ้าเป็นของเรา เรายึดมันนะ ยึดมันนะ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด เราไม่พลัดพรากจากเขา เขาก็ต้องพลัดพรากจากเรา สมบัตินี้พลัดพรากจากเรา

ในปัจจุบันนี้ เราใช้จ่ายมันทุกวันเลย เงินนี้ใช้จ่ายทุกวันเลย นี่มันพลัดพรากจากเราไปแล้วละ แต่ถ้าถึงที่สุดนะ อยู่กับเรานะ เราก็คงต้องพลัดพรากจากเขาไปเหมือนกัน เห็นไหม สิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่พลัดพรากไปเป็นที่สุด นี่เป็นสมบัติจากภายนอก เรานี่เป็นของเราหรือ ถ้าเป็นของเรา ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด

แล้วถ้าสมบัติของใจล่ะ? ถ้าสมบัติของใจ มันเป็นเรานะ มันเป็นธรรมชาติ ต่างๆ เป็นธรรมชาติ เห็นไหม สรรพสิ่งนี้เป็นธรรมชาติ เราก็คงเป็นธรรมชาติใช่ไหม แล้วเราก็บอกว่าปัจจุบันนี้ชีวิตเรามีความสุขแล้ว เราปล่อยวางแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ปล่อยวาง ปล่อยวางแบบนี้ปล่อยวางแบบไม่มีความหมายเลย เพราะปล่อยวางอย่างนี้หिनมันก็ปล่อยวางได้ วัตถุมันก็ปล่อยวางได้ เพราะมันไม่ยึดติดสิ่งใดๆ เลย วัตถุมันไม่ยึดติดสิ่งต่างๆ นะ เรานี้ไปยึดติดเขาเอง

คูสิ รูป รส กลิ่น เสียง เราไปหามา เห็นไหม เราต้องมีเครื่องเสียงในบ้าน เราต้องมีทุกอย่างอำนวยความสะดวกเราทั้งหมดเลย เราไปหามันมา ไม่ใช่มันมาหาเรา ไม่ใช่มาติดเรา เราต่างหากไปติดมัน ถ้าเราไปติดมัน เห็นไหม สิ่งนี้เราไปติดมัน แล้วมันเป็นความจริงไหมล่ะ เห็นไหม ถ้าเป็นอามิสบูชาเป็นสภาวะแบบนี้

ถ้าเป็นปฏิบัติบูชานะ ความกังวลในหัวใจ ความเป็นภาระรับผิดชอบสิ่งต่างๆ ความรับผิดชอบนี้ ถ้า ภารา หเว ปญจกขุณา พระอรหันต์เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาเป็นพระอรหันต์ก่อน ๔๕ ปีนี้เทศนาว่าการ สั่งสอนนะ เวลาภิกษุบวชแล้ว ปัญจวัคคีย์

แล้วพระยสะ ๖๑ องค์เห็นใหม่ “เธอเป็นพระอรหันต์ ๖๑ องค์ ที่ไม่ติดบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์
จงไปอย่าซ่อนทางกัน โลกนี้เขาเดือดร้อน เขาต้องการความเยียวจากหัวใจ” อย่าซ่อนทางกัน
มันเสียเวลา มันเสียบุคลากร แยกออกไป เพื่ออะไร? เพื่อความร่ำร้อนของโลก โลกมันร่ำร้อนอยู่
สภาวะแบบนั้น เพื่อความรุ่มเย็นเป็นสุขของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เพื่อความรุ่มเย็นเป็นสุขของเรา ถ้าเราปฏิบัติบูชา เอาชนะตนเอง มัน
คัดแปลงตนเองอย่างไร สิ่งที่เราไปยึดมันถือมัน มันเป็นภาระ ถ้าเป็นภาระ ถ้าไม่มีกิเลส สิ่งนี้มัน
เป็นธรรมชาติ มันเกิดดับธรรมชาติของเขา มันเป็นแร่ธาตุนะ มันเป็นสิ่งที่เขาสมมุติขึ้นมา แต่มันก็
เป็นจริงตามสมมุติ ร่างกายมนุษย์เรานี้จริงตามสมมุติ เราเกิดมานี้จริงตามสมมุตินะ จริงตามสมมุติ
เพราะเรามี สมมุติคือชั่วคราว สมมุติคือไม่ใช่สัจจะไม่ใช่ความจริงอันคงที่ ความจริงอันแปรปรวน
สิ่งที่เกิดขึ้นนี้เป็นความจริงอันแปรปรวน เราอยู่กับความแปรปรวนอยู่อย่างนี้ตลอดไป

แล้วเราเกิดมาแปรปรวนมันเหมือนมีโอกาสใด เกิดมานี้มีโอกาในช่วงชีวิตหนึ่ง เราจะเอา
อะไรติดมือเราไป เราออกจากบ้านมานี้ ตอนนี้อยู่เงินพกในกระเป๋าเท่าไร ก็เป็นสมบัติ
ของเราขนาดนั้น จิตเวลาออกไปจากร่างนี้ ออกจากร่างนะ เวลาคนตายวิญญาณออกจากร่าง
วิญญาณมีหรือเปล่า? วิญญาณเป็นความรู้สึก ถ้าวิญญาณไม่มีความรู้สึกเราต้องไม่มี วิญญาณไม่มี
เราต้องไม่ทุกข์

ความรู้สึกความทุกข์อันนี้เป็นเรื่องของนามธรรม แล้วนามธรรมนี่คงที่ด้วย มันมีแบบคงที่
แต่มันแปรสภาพไปซะ คือมันเกิดตายๆ เพราะมันอยู่คงที่ไม่ได้ มันแปรสภาพ แล้วเราเกิดมาถ้าเรา
มีโอกาส เราจะแสวงหาสิ่งที่เป็นทรัพย์ ทรัพย์นี้เป็นทรัพย์อะไรล่ะ ถ้าเราสละทานนะ เราก็ได้ผล
ของอามิสคือของสิ่งที่เป็นวัตถุ

ถ้าเราประพฤติปฏิบัตินะ เราสละสิ่งนี้ เหมือนเราเป็นเชื้อโรค คนเกิดมานี้ทุกคนมีไข้หมด
ทุกคนมีวิชา คือป่วย ป่วยโดยวิชา ป่วยโดยไม่รู้จักตัวเอง ทุกคนไม่รู้จักตัวเอง ลองซึ่กลับมา
ที่ตัวเอง อะไรคือเรา ซึ่ไปที่แขน ตัดออกไปมันก็เป็นแขนนะ มันเป็นเลือด มันเป็นกระดูก ซึ่ไปที่
ไหนมันเป็นผม เราตัดผมทิ้งไป เราเอากลับไปบ้านใหม่ ซึ่ไปที่ไหน ไม่ใช่เราเลย สิ่งนี้ไม่ใช่เรา

สิ่งที่ประกอบขึ้นมาด้วยกรรม เพราะเราเกิดมาด้วยกรรมนะ คนเราเกิดมาธาตุ ๔ ดิน น้ำ
ลม ไฟ มาเป็นเรา ถ้าอย่างนั้นก็ไปเอาดิน เอาน้ำ เอาลม เอาไฟ มากวนขึ้นมาให้มันเป็นมนุษย์
ขึ้นมาสิ มันเป็นไปไม่ได้หรอก เพราะมันต้องมีจิตปฏิสนธิจิต ปฏิสนธิจิตเกิดในไข่ของมารดา

เวลาภิกษุพ้อออกบวชมา บวชมาเรียน เห็นใหม่ เอาเลือดเนื้อเชื้อไขของพ่อของแม่ คีเอ็นเอ นี่เรื่องของกรรมพันธุ์ ของพ่อของแม่หมดเลย ถ้าไปโรงพยาบาลไปตรวจใช้ เขาจะเอากรรมพันธุ์นี้ โรคกรรมพันธุ์ โรคต่างๆ จะซ้อนขึ้นมา นี่เป็นเรื่องของกรรม แต่จิตนี้เป็นเรื่องของเรานะ พ่อแม่เลี้ยงได้แต่ร่างกาย แต่เลี้ยงหัวใจไม่ได้ เพราะหัวใจนี้มันมีกรรมมา กรรมอันนี้มันสะสมมา

อย่างชาติปัจจุบันนี้ และชาติต่อๆ ไปเห็นใหม่ คนเราจิตนิสัย สร้างสมอะไรมา มันก็จะ เป็นสัจจะ มันสะสมมาเป็นจิตนิสัย อันนี้เป็นกรรมของจิตดวงนั้น ถ้าจิตดวงนั้นมันก็เป็นนิสัย เป็นความชอบ เป็นสิ่งที่ชอบ สิ่งที่ต้องการในใจดวงนั้นก็ต่างๆ กันไป สิ่งต่างๆ กันไป แล้วความ แสวงหาก็คือต่างๆ กันไป

อาหารสำหรับหนึ่ง คนกินอาหารสำหรับนั้น คนหนึ่งอร่อย คนหนึ่งไม่อร่อย คนหนึ่งพอใจ คนหนึ่งไม่พอใจ ต่างๆ กันไปเห็นใหม่ จิตก็เหมือนกัน ถ้าเราเอาขณะตนเองนี้ เรามาแก้ไขตรงนี้ใจ แก้ไขอาการป่วย ถ้าจิตนั้นอาการป่วยมันมีวิชาอยู่ มันไม่รู้จักตัวมันเองเลย ไม่รู้จักตัวเอง แล้ว ตัวเองคืออะไร

แต่ถ้าใครมีศรัทธาความเชื่อ เราบอกว่านั่งสงบๆ นี่ เวลาการพักผ่อนของศาสนานะ พระ อรหันต์ ๑,๒๕๐ องค์ในวันมาฆบูชา เห็นใหม่ สโมสรสันนิบาตของผู้ที่ไม่มีกิเลส คนที่ไม่ป่วย นั่ง สงบๆ นั่งหลับตานี้สุขมากๆ เลย เพราะจิตมันสงบ เห็นใหม่ แต่เวลาเราพักผ่อนกัน เราวิ่งแสวงหา มันเหนื่อยมากๆ เลย แต่เราว่าสิ่งนั้นเป็นความสุข นี่สโมสรสันนิบาตของพระอรหันต์ มีความสงบ ของใจ

สโมสรสันนิบาตของคนที่มีกิเลสนะ ในสโมสรสันนิบาตนั้นทุกดวงใจว่าแห้ว ทุกดวงใจ เราร้อน ทุกดวงใจเห็นใหม่ ขณะที่สโมสรสันนิบาตกันอยู่มีความครึกครื้นนี้ เวลากลับไป ต่างคน ต่างแยกย้ายกลับไปก็กลับไปคอดกที่บ้านใจ นี่คอดกที่บ้านนะ แล้วถ้าจิตออกจากร่าง มันคอดกที่ ไหน จิตออกจากร่างไปนี่ ออกจากร่างไป ไปไหน ใครจะมาช่วยเหลือเรา ไม่มีใครช่วยเหลือเรา เลย จิตนี้ไปตามกรรม กรรมนี้มันรับสภาวะอย่างไร มันจะขับเคลื่อนไปตามกรรมอันนั้น นี่ใน วัฏฏะ จิตนี้มันแปรปรวนอย่างนี้ เห็นใหม่

แต่... แต่ถ้าเราปฏิบัติบูชา เราชนะ สุกโต ปัจจุบันนี้เราเข้าใจสิ่งต่างๆ หมดเลย เราเข้าใจ เรื่องของใจ ถ้ากำหนด “พุทโธฯ” เพราะเรามีความเชื่อ ถ้าไม่มีความเชื่อนะ ทำไม่ได้หรอก เพราะ อะไร? เพราะมันพอจะนั่งนี้ นีวรณธรรม ความฟุ้งซ่าน ความคิดค้นของใจ ใจมันจะมีอำนาจมาก

ใจของเราเปรียบเหมือนช่างสารที่ตกมัน มันมีกำลังของมันมากนะ นั่งสงบๆ นี่มันค้ำของมันอยู่ภายใน

ถ้ามีความเชื่อมีสติ สิ่งนี้สงบเข้ามา นี่ใจ ชีวิตคือตรงนี้ ชีวิตคือตัวนามธรรมนี้ นามธรรมที่เป็นความรู้สึกนี้ ถ้ามันสงบเข้ามาจิตมันตั้งมั่น ถ้าจิตมันตั้งมั่นขึ้นมาได้จะมีความสุขมาก สุขโดยสมาธิ สมาธิธรรมเห็นใหม่ สุขโดยแค่มันสงบเฉยๆ นะ ยังไม่ได้แก้ความไม่รู้ของมันเลย พอมันสงบเข้ามานี่ค้ำกว่าตัวมันเอง ถ้าค้ำกว่าตัวมันเองได้จะเป็นวิปัสสนาญาณ วิปัสสนาญาณจะเกิดญาณทัสนะ ถ้าญาณทัสนะเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ตรงนี้

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ธรรมที่ธรรมะเหนือธรรมชาติเพราะมันเข้าใจสัจจะความจริง มันจะเข้าใจการเกิดและการตาย เข้าใจการเกิด อะไรเป็นคนตัวเกิด? เกิดมาแล้วเหตุปัจจัยอะไร นามรูปที่สัจจะนี้ ชีวิตคือไออุ่น ชีวิตคือพลังงาน ชีวิตคือความรู้สึกอันนี้ แล้วไออุ่นนี้มันอยู่ในร่างกายนี้ มันทำให้ร่างกายยังดำรงชีวิตมา คนเราถ้าตาย ๓ วัน ๔ วันนะ ต้องเนาแล้ว ร่างกายเราจะเปื่อยเนาแล้ว แต่เพราะมันมีไออุ่น ตัวไออุ่นนี้มันจะเสริมให้ชีวิตนี้ดำรงมา

แล้วเราเข้าไปเห็นความเป็นไป ความเกิดดับ ความตั้งอยู่ในปัจจุบันนี้ แล้วความแก้ไข เห็นใหม่ การตัด การละ การสิ่งที่เราไปติดต่างๆ นี่ อะไรไปติด? ไม่มีสิ่งใดเป็นความติดเลย เพราะมีอวิชา มียางเหนียวในใจนี้ไปติดเขาเอง เราไปติดเขานะ นี่เรารักกัน เห็นใหม่ เรารักคนนั้น คนนั้นรักเขานี้ รักเขาแล้วถ้าเกิดเขาทำให้เราผิดหวัง จะเจ็บปวดมาก เห็นใหม่ เพราะเรารักเขาแล้วผิดหวัง แต่ถ้าเรารักตัวเราเองล่ะ เรารักตัวเอง เรามตตาตัวเราเอง

นี่เรื่องของโลกนะ เมตตาธรรมเหนือความรักอีก เรามตตากัน เราเป็นเพื่อนฝูงกัน เราสนิทกัน เราชิดเชื้อกัน เราพึ่งพาอาศัย มิตรแท้! มิตรแท้ มิตรเทียม คนเทียมมิตร เห็นใหม่ มิตรก็มีหลายระดับเลย ถ้ามิตรแท้เห็นใหม่ มิตรแท้จะปกป้องเราต่อเมื่อเราผิดพลาด มิตรแท้จะช่วยเหลือเราต่อเมื่อเรามี... เห็นใหม่ นี่มิตรแท้ มิตรแท้ มิตรเทียม คนเทียมมิตร มันต่างๆ กันไป สิ่งนี้เป็นจากภายนอก

แต่ถ้าเราคบบัณฑิต บัณฑิตคือใจของเรา ถ้าเราคบธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาหารนะเราตักใส่ปากจะรู้รสของมัน เราจะเอร็ดอร่อยกว่าที่เราพอใจ จิตถ้ามันสงบ มันได้สัมผัสธรรมนะ “อ้อ...ความสุขที่จิตสงบ ที่ว่าความสงบของจิตที่มีความสุขมาก อย่างนี้เองหนอ” จิตเราสงบ ตัวชีวิตตัวนี้คือไออุ่นตัวนี้ แล้วแก้ไขตัวนี้คือแก้ไขเรา

คนเราถ้ามีความคิดที่ดีๆ ไม่มีความคิดที่เอารัดเอาเปรียบตัวเอง เอารัดเอาเปรียบตัวเอง หมายถึงว่า มันคิดอดีต-อนาคต มันไม่คิดถึงปัจจุบัน ปัจจุบันนี้เราเป็นรณะ เราจะแก้ไขเรา ตรงไหน ถ้าเราไปคิดถึงอดีต-อนาคต มันแก้ไขเราไม่ได้ มันเป็นอดีต-อนาคต ไม่ใช่ปัจจุบัน ถ้าย้อนกลับมาที่ปัจจุบันนี้ จิตสงบนี่ตั้งมั่นนี้แล้วย้อนออกไป มันจะเป็นอริยทรัพย์ขึ้นมาจากภายใน เห็นไหม ศิลธรรมๆ เกิดนี้ ธรรมเกิดเกิดตรงนี้ ธรรมเกิดเกิดจากที่ใจ

ในคำรับตำราในพระไตรปิฎกต่างๆ เป็นอาการของธรรม เป็นแผนทีเครื่องดำเนิน สิ่งนี้เป็นทฤษฎี แต่ถ้าผู้ปฏิบัติขึ้นมาในหัวใจ หัวใจจะรู้หมด เห็นไหม เราเป็นเจ้าของเทคโนโลยีต่างๆ ที่เราคิดค้นขึ้นมา ที่ออกไปเป็นธุรกิจนี้ เราเป็นเจ้าของนะ เราตัดแปลงได้ เราปรับปรุงได้ เราทำของเราได้ จิตก็เหมือนกัน ในตัวมันเองถ้ามันรู้ของมันขึ้นมา สิ่งที่เราจะทำเป็นสินค้าออกไปนะ มีคนเลียนแบบ มีคนก๊อปปี้ต่างๆ อันนั้นมันเรื่องข้างนอกที่เขาทำกัน ได้ เห็นไหม

แต่ในความรู้สึกของเราเนี่ย ใครเข้ามาเทียบความรู้สึกเราได้ ใครจะรู้ความรู้สึกเราคิดได้ดีขนาดไหน ใครรู้ความรู้สึกว่าเราจะเปลี่ยนแปลงของเราขนาดไหน ถ้าใจมันพัฒนาขึ้นมาจากภายใน ถ้าเป็นภายในนี้ อริยทรัพย์เกิดที่นี้ไง ความคิดที่เกิดขึ้นมาจากภวาสวะ เกิดจากพลังงาน พลังงานไม่ใช่ความคิดนะ ความคิดเป็นความคิด ตัวพลังงานเป็นตัวจิต ใจความคิดนี้เกิดดับ ไม่ใช่พลังงาน

แล้วใจความคิดนี้มันมีพลังงานที่สกรปรก คือตัวป่วย ตัวจิตที่ป่วย จิตที่ป่วยมันเข้าไปในความคิดนี้ ความคิดนี้ถึงคิดออกมาแล้วมันถึงเบียดเบียนตัวเองไง มันถึงทำลายตัวเอง นี้ไม่มีสิ่งใดๆ ทำร้ายใครเลย กิเลสของเราเองทำร้ายตัวเราเอง ทำให้เราเสียโอกาส เกิดมาแล้ว แล้วไม่ได้พบความจริงในหัวใจของเรา ถ้าทำสิ่งนี้เกิดขึ้นมา แล้วสิ่งนี้มันสว่างกระจ่างแจ้ง

คูสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน เห็นไหม “ดวงตาของโลกดับแล้ว” ดวงตาของโลกนะ สมัยพุทธกาลเวลาเขาจะเกิดสงครามกันต่างๆ เขาจะถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าแพ้หรือชนะ ทำแล้วจะได้หรือไม่ได้ นี่ดวงตาของโลกใจ เข้าใจ อนาคตตั้งสัจจะนี้จะรู้ล่วงหน้าไปหมดเลย ฐึ้นนะ ผิดถูกนี้ทำไปเป็นเหตุเป็นผล ด้วยกรรม สิ่งนี้มันเป็นเรื่องของว่ามันเป็นอกุศล มันไม่ใช่เรื่องการแก้กิเลส

ถ้าการแก้กิเลสเห็นไหม การแก้อาการป่วย ความสำคัญคือต้องแก้อาการป่วยของใจให้ได้ก่อน ถ้าเราแก้อาการป่วยได้แล้ว ใจเราไม่ป่วยนี้ จะเกิดจะตายเข้าใจหมด นี้สอุปาทิเสสนิพพาน

พระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่เป็นภาระ สิ่งนี้เป็นภาระ เป็นความเมตตา เห็นไหม เป็นความเมตตา เป็น การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพราะมันได้ช่วยเหลือเกื้อกูลใจดวงนี้สำเร็จแล้ว ต้องเกื้อกูลใจจนเข้าใจ ตามหลักความจริงแล้ว ถึงจะเป็นที่พึ่งให้คนอื่นได้

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนก่อน ถ้าตนเป็นที่พึ่งแห่งตนไม่ได้ ไม่หลักปักชั้วกายจะไม่มีใครไป พึ่งพาอาศัยเลย ถ้าไม่เหล่านั้นเป็นไม้หลัก แล้วปักอยู่ในที่มั่นคง เห็นไหม โลกธรรม ๘ จะ ห้วนไหวนวดไหน หลักอันนี้จะไม่คลอนแคลนเลย เพราะหลักอันนี้ ถ้ามันอยู่ในหลักนี้คือสัจจะ ความจริง คืออริยสัจ คือธรรม คือธรรมะในหัวใจ ถ้าเคลื่อนไปเป็นโลกๆ ละ โลกๆ เป็นอนิจจัง เป็นสมมุติ เป็นสิ่งต่างๆ ที่แปรปรวน เราอยู่ในหลักความจริง แล้วเราจะไปแปรปรวนกับโลกได้ อย่างไร เราจะไม่แปรปรวนไปกับเขา โลกธรรมถึงไม่ทำให้หลักนี้สั่นไหวได้ไง

ถ้าเป็นหลักแล้วนี่ เป็นที่พึ่งของสัตว์โลก บริษัท ๔ อาศัยตรงนี้ เห็นไหม อริยสัจ ธรรมอัน นี้เกิดจากไหน ธรรมนี้เกิดจากใจ ศาสนาของเราสอนสอนตรงนี้ สอนความสำคัญที่สุดคือหัวใจ ของสัตว์โลก เพราะหัวใจของสัตว์โลกเป็นภาชนะที่จะบรรจุธรรม จะใส่ธรรม จะสัมผัสความสุข ความทุกข์ ปัจจุบันนี้ทุกข์ ทุกข์เพราะมันป่วย ถ้ามันหายป่วย คนป่วยทุกข์ทุกคนนะ คนหายจาก ป่วย คนจะมีความสุขมาก แล้วคนหายจากกิเลส คนนี้รู้แจ้ง แล้วมันมีความรู้สึกใหม่ ความรู้สึกนี้ ฆ่าไม่ได้ เห็นไหม บอกจิตนี้นามธรรมนี้ฆ่าไม่ได้ ถ้ามันสกปรกอยู่มันจะเวียนตายเวียนเกิดไป แต่ ถ้ามันสะอาดมันก็อยู่คงที่ของมัน ความสุขอย่างนี้เป็นความสุขคงที่ แล้วความสุขอย่างนี้อยู่ที่เรา สิ่งนี้อยู่ที่เรา

ในศาสนาถ้าเป็นสัจจะเป็นพระต้องปฏิบัติแบบนี้ ไม่ใช่ไปรู้อดีต-อนาคตต่างๆ สิ่งนั้น รู้ได้มันเป็นเครื่องเคียง มันเป็นที่รู้ได้ แต่มันไม่สามารถฆ่ากิเลสได้เพราะมันเป็นอดีต-อนาคต ถ้าเป็นสัจจะความจริงมันจะฆ่าอาการป่วยนั้น แล้วเราจะมีความสุขของเรา เห็นไหม นี่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ทำบุญที่นี้ ทำบุญๆ แล้วใจเป็นผู้ทำ ใจเป็นผู้รับ ใจเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติ ใจ เป็นผู้รับผล คือใจเรา คือความรู้สึกเรา คือธรรมะส่วนบุคคล คือธรรมะของเรา เอวัง